

VEILEDER FOR BEDØMMELSE AV PH.D.-AVHANDLINGER VED DET HUMANISTISKE FAKULTET, UNIVERSITETET I BERGEN

BEDØMMELSESKOMITEENS MANDAT

- Komiteen skal gi en vurdering av om avhandlingen innfrir kravene som stilles i *Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen* (UiB) (heretter forskriften) og programbeskrivelsen for ph.d.-programmet ved Det humanistiske fakultet (HF). (Se punkt om nivåkrav nedenfor.)
- Bedømmelseskomiteen skal avgi en begrunnet innstilling om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for ph.d.-graden. Eventuelle dissenser eller individuelle uttalelser skal inngå i innstillingen, og skal være begrunnet.
- Komiteen skal levere sin innstilling innenfor en tidsfrist som er avtalt med instituttet. Normalt settes denne fristen innenfor en tidsramme på tre måneder etter at komiteen har mottatt avhandlingen til vurdering.
- Bedømmelseskomiteen kan kreve fremlagt kandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon (§ 11-3 i forskriften).
- På grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling fatter fakultetet selv vedtak om hvorvidt en ph.d.-avhandling er verdig til å forsvares.
- Bedømmelseskomiteen skal ved godkjent avhandling foreslå tema for prøveforelesningen.

INNSTILLINGENS FORM OG INNHOLD

- Innstillingen skal gi en utvetydig konklusjon på om avhandlingen er funnet verdig til å forsvares eller om den bør underkjennes.
- Innstillingen skal gi en beskrivelse av avhandlingens art og omfang. Kvaliteten i avhandlingens ulike deler skal vurderes.
- Innstillingens omfang bør vanligvis være 4-6-sider.
- Innstillingen skal skrives på et skandinavisk språk eller engelsk.
- Ved eventuell dissens i komiteen skal både mindretallet og flertallet begrunne sitt standpunkt. (Se også egen seksjon om dissens nedenfor.)
- Dersom avhandlingen er innlevert for annen gang, eller er innlevert etter anbefaling om mindre omarbeiding fra komiteens side, skal dette nevnes innledningsvis.

KOMITÉLEDERS ROLLE

- Komiteleder har ansvar for å sikre at komiteens arbeid og innstilling er i samsvar med forskrift og programbeskrivelse.
- Komiteleder har ansvar for å organisere komiteens arbeid, herunder å sørge for at arbeidet kommer raskt i gang og at tidsrammen for komitearbeidet overholdes.
- Komiteleder skal være bindeledd mellom komiteen og instituttet.
- Komiteleder skal så tidlig som mulig avklare tentativ dato for prøveforelesning og disputas med instituttet.
- Dersom avhandlingen godkjennes, skal komiteleder sende komiteens forslag til tema for prøveforelesningen til instituttet for godkjenning. Dette må skje senest tre (3) uker før planlagt disputas.

NIVÅKRAV

Bedømmelseskomiteen skal vurdere avhandlingen i henhold til målsetting og nivåkrav i *Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen*. I forskriftens § 2-1 *Målsetting for ph.d.-graden* heter det:

§ 2-1. MÅLSETTING FOR PH.D.-UTDANNINGEN

Ph.d.-utdanningen skal kvalifisere kandidater for forskning av internasjonal standard og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt og analytisk tenkning, i samsvar med god vitenskapelig skikk og forskningsetiske standarder.

Forskriften formulerer videre følgende krav til avhandlingens faglige nivå:

§ 10-1. KRAV TIL AVHANDLINGEN

Avhandlingen skal være et selvstendig vitenskapelig arbeid av internasjonal standard og på et høyt faglig nivå når det gjelder problemformuleringer, begrepsmessig presisering, metodisk, forskningsetisk, teoretisk og empirisk grunnlag, dokumentasjon og fremstillingsform. Avhandlingen skal kunne utvikle ny faglig kunnskap og ha et faglig nivå som tilsier at forskningen vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.

Avhandlingen skal videre vurderes på bakgrunn av læringsutbyttebeskrivelsen i ph.d.-programmet ved Det humanistiske fakultet (jf. § 2-1 i forskriften).

Avhandlingen kan leveres som monografi eller en samling artikler (artikkelbasert avhandling), jf. 10-1 i forskriften). Det er ikke et krav om at artiklene i artikkelbasert avhandling skal være publisert før innlevering, men skal kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur. Artiklenes kvalitet skal vurderes av komiteen også når artiklene eventuelt har vært fagfellevurdert og publisert før innleveringstidspunkt.

Om kappen til artikkelbaserte avhandlinger:

- Kappen er en sammenbindende fremstilling som gjør nærmere rede for helheten i avhandlingen.
- Kappen skal sette arbeidene i avhandlingen inn i en bredere forskningskontekst.
- Kappen skal være eneforfattet.

KRAV TIL AVHANDLINGENS OMFANG

Avhandlingen skal i omfang tilsvare 2.5 års forskningstid for kandidaten. Vurderingen av avhandlingens omfang skal ta hensyn til standardene i den aktuelle fagtradisjonen.

Veiledende krav til omfang:

- En monografiavhandling skal normalt ha et omfang på minimum 200 sider (normalsider, dvs. 2 000 tegn inkludert mellomrom), ikke inkludert forord, innholdsfortegnelse og litteraturliste.
- En artikkelbasert avhandling skal bestå av en kappe og normalt minst tre artikler.
- Kappen skal normalt ha et omfang på 60-80 sider (normalsider, dvs. 2 000 tegn inkludert mellomrom per side).

MEDFORFATTERSKAP

Fellesarbeid godtas til bedømmelse forutsatt at ph.d.-kandidatens bidrag representerer en selvstendig innsats som kan identifiseres i den utstrekning det er nødvendig for vurderingen (jf. § 10-2 i forskriften). Fellesarbeid kan inngå både i monografiavhandlinger og artikkelbaserte avhandlinger.

Hvis avhandlingen omfatter fellesarbeid, skal det foreligge erklæringer fra medforfatter(e) som beskriver kandidatens og den enkelte medforfatters innsats i hvert enkeltarbeid. Komiteén skal vurdere om doktorandens innsats i det/de aktuelle arbeidet/arbeidene kan identifiseres og er tilstrekkelig(e).

Normalt skal minst halvparten av arbeidene i en artikkelbasert avhandling ha kandidaten som førsteforfatter.

MINDRE OMARBEIDING

Forskriftens § 11-4 åpner for at komiteen kan anbefale mindre omarbeiding av avhandlingen før innstillingen ferdigstilles. Komiteen skal i slike tilfeller skriftlig gi en konkret oversikt over hva kandidaten må omarbeide. Komiteen skal kun anbefale mindre omarbeiding i tilfeller hvor endringene ikke er dyptgripende. Komiteens oversikt over hva som skal omarbeides, må ta høyde for at endringene skal kunne gjøres innenfor en frist som ikke er lengre enn tre måneder. Mindre omarbeiding skal ikke anbefales dersom det kun dreier seg om mindre uklarheter i avhandlingen som lar seg avklare innenfor disputasens ramme.

En anbefaling om mindre omarbeiding skal ikke forstås som en betinget godkjenning av avhandlingen. Når en omarbeidet versjon av avhandlingen foreligger, fastsettes en ny frist for oversendelse av komiteens endelige innstilling som ikke skal være lengre enn to måneder.

VED NY BEDØMMELSE (2. GANGS INNLEVERING)

En doktorgradsavhandling som fakultetet selv ikke har funnet verdig til forsvar, kan bedømmes i ny versjon. Ny bedømmelse kan bare finne sted én gang (§ 13 i forskriften).

Ved andre gangs innlevering skal bedømmelseskomiteen gjøre sin bedømming på selvstendig grunnlag, men likevel ha anledning til å se den forrige bedømmelsen.